

LANDSBYGGGEFONDEN 2025

Ældres behov for at blive i egen bolig
Principkatalog

Anne Kathrine Frandsen

Cora Valloire

BUILD
AALBORG UNIVERSITET

Anvendelse baseret på renoveringens omfang

Anvendelse baseret på renoveringens omfang

Small

'Small' (Små projekter) Denne kategori kan omfatte projekter som *wayfinding* (vejvisning), tilføjelse af håndlister, fleksibelt inventar i køkken eller bryggers, udskiftning af dørtelefon eller komfur.

Medium

'Medium' (Mellemstore projekter) Mellemstore projekter kan indebære etablering af niveaufri adgang til adgangsdøre eller terrasser. Det kan også omfatte etablering eller forbedring af et fælleslokale.

Large

'Large' (Store projekter) Store projekter er mere omfattende og involverer ofte dialog med myndigheder, større konstruktions- og installationsændringer eller opførelse af f.eks. et helt nyt elevatorårn.

Et renoveringsprojekt kan også kombinere tiltag af forskellig størrelse, så det indeholder både Small, Medium og Large.

Behov for tryghed 3*

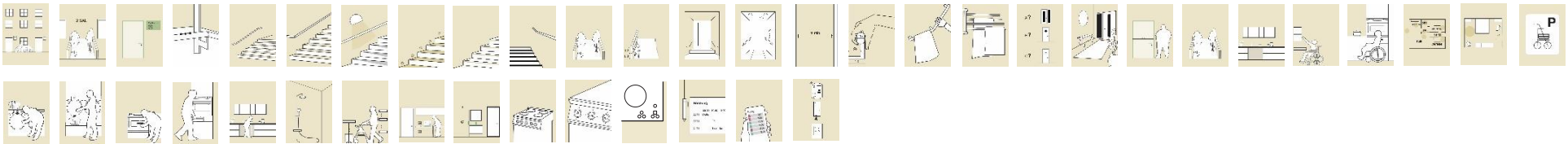
Tryghed er et grundlæggende behov, som dækker over følelsen af at være sikker i sit hjem og at kunne færdes frit og trygt både i boligen og i de omkringliggende omgivelser.

Faktaboks: Faktaboksen fortæller, hvordan et universelt design-tiltag relaterer til et bestemt behov. Der findes 11 stk. 'behov' defineret i rapporten

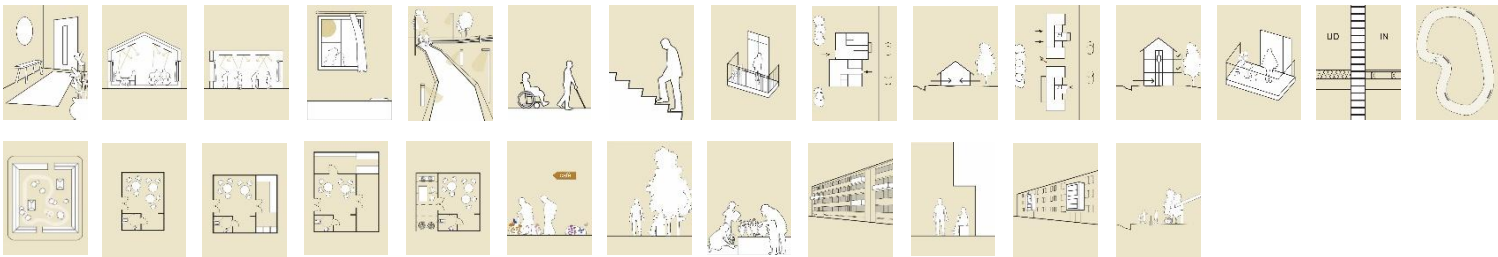
Anvendelse baseret på renoveringens omfang

Der findes mange "små" tiltag, flere end "store". Der er et stort udvalg af variationer:

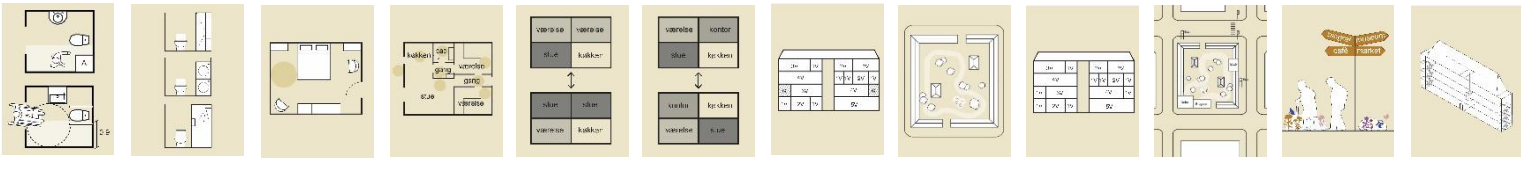
Small

Medium

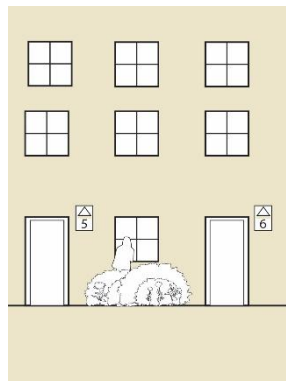
Large

Small

Small

Indgangen til bolig, opgang og trappeopgang

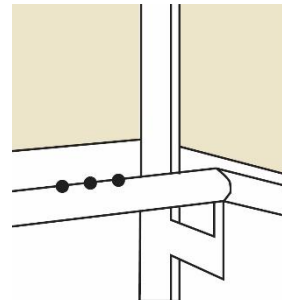
Adgang til opgang tydeligt markeret: Store hus nr. + belysning.

Skiltene er placeret så de er lette at se og lokalisere.

Skilte med farve, ikoner og stor skrift.

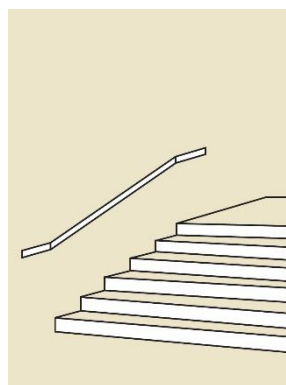
Håndliste med taktil etageinformation.

Behov for tryghed 3*

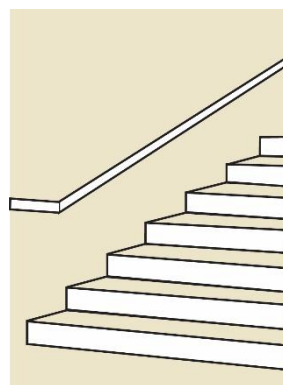
Tryghed er et grundlæggende behov, som dækker over følelsen af at være sikker i sit hjem og at kunne færdes frit og trygt både i boligen og i de omkringliggende omgivelser.

Behov for designløsninger der taler til flere sanser 11*

Information der aktiverer flere sanser samtidig, øger sandsynligheden for modtagerens forståelse. Det drejer sig om at bruge en kombination af farve, kontrast, lys, tekst, ikoner, taktil information og hvis mulig, auditiv information og duft.

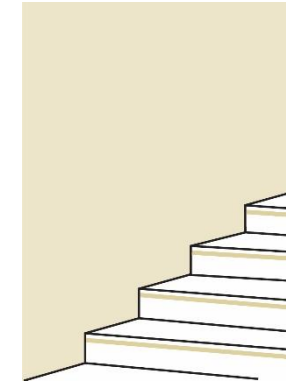
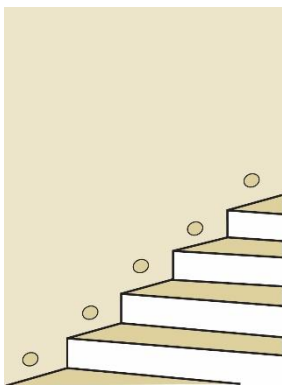
Håndliste med vandret afslutning som indikerer repos, for beboere med nedsat syn.

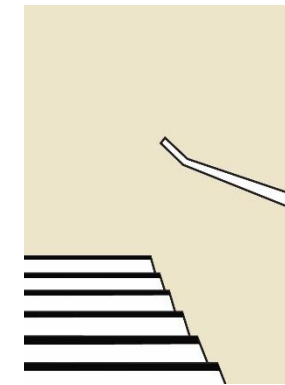
Kontrast mellem trin og Stødtrin.

Trappens geometri markeret med sidebelysning.

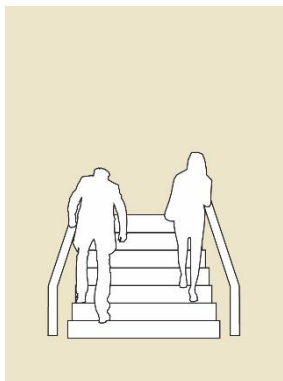
Belysning langs stødtrin.

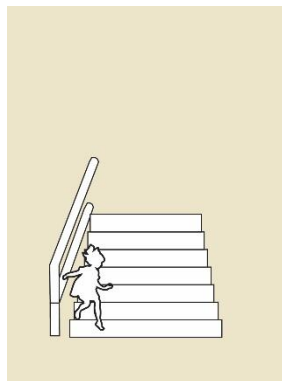
Trinforkanter markeret stærkt lysere/mørkere end trinflade.

Small

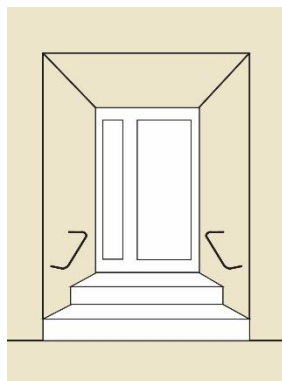
Håndlister og greb

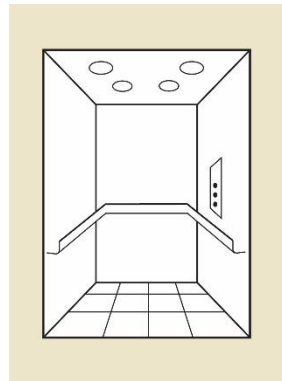
Håndliste i begge sider.

Håndliste i to højder.

Greb ved trin ved indgangsdør.

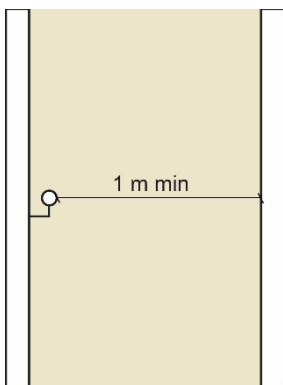
Håndlister i elevator/
lange gange.

Behov for manuel støtte 8*

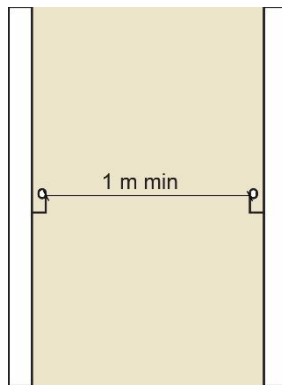
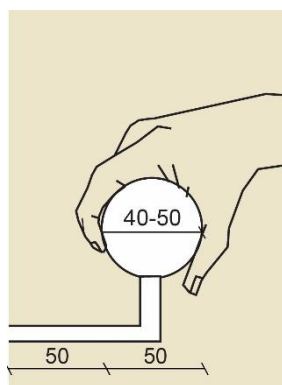
Greb og håndlister er støtte, som tilbyder stabilitet og sikkerhed, når de er godt fastmonterede.

Greb kan være en god hjælp der kan give både mestringsevne og tryghed især de steder hvor balance og styrken udfordres.

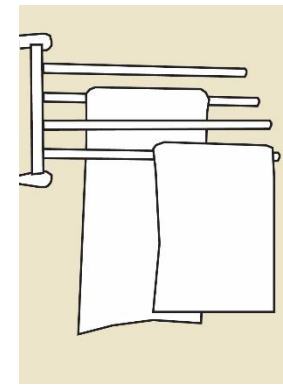
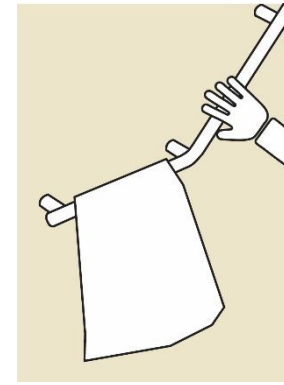
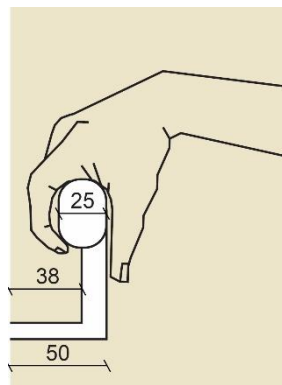
Håndlister i begge sider af et trappeløb er et lille indgreb der kan betyde meget.

Minimums-trappebrede pga. brandregler er 1 meter.
Plads til kun en gribeegnet håndliste.

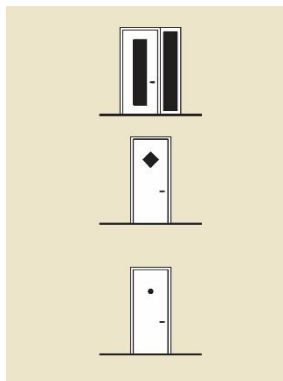
Forslag: 2 mindre men stadig gribeegnede håndlister for en endnu bedre manuel støtte.

Alt inventar med god fastgørelse kan støtte balance og styrke.

Small

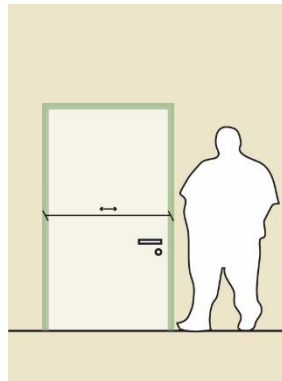
Indgangen til selve bolig

Glas i dørpladen eller ved døren for at kunne kigge ud.

Indbygget dørmåtte for at undgå ulykke.

God passagebredde og letgående dør.

Bredde trappe hvor 2 personer kan passere.

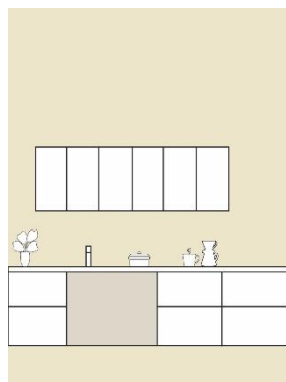
Behov for tryghed 3*

Det handler om at føle sig sikker i sin bolig og kunne bevæge sig sikkert rundt ind og ud. Jo mere tryk man føler sig, desto bedre muligheder har man for at udfolde sig mentalt, socialt og fysisk.

Behov for rummelighed 9*

Det drejer sig om tilstrækkelig plads for at manøvrere frit og bevæge sig med hjælpemidler uden barriere. Nogen gange er det plejepersonalet, som ikke har plads til at udføre deres arbejde jævnfør de lovmæssige pladskrav.

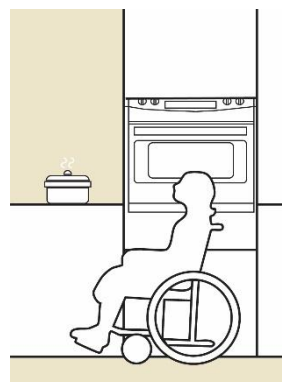
Plads når man sidder i kørestol eller bruger rollator

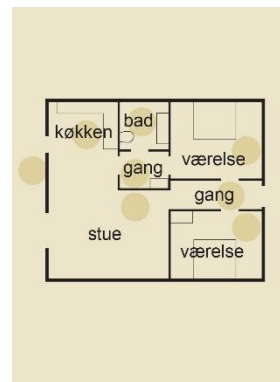
Forberedt til nemt at fjerne et skab og etablere plads under køkkenbordet.

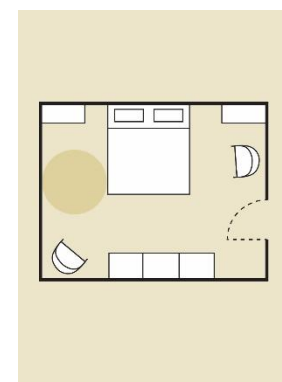
Skabe i en højde det er nemt at nå fra siddende position.

Plads ved ovnen til at placere varme fade.

En rummelig indretning opnås ved at vælge kompakt inventar og/eller ved at skabe fleksible zoner med lette skille vægge. Samtidig frigiver gulvvarme den plads, som traditionelle radiatorer ellers ville optage

Parkeringsplads til rollator tæt på indgangsdøren

Small

Fleksibilitet på fast inventarer, hvidevarer og EL udtag

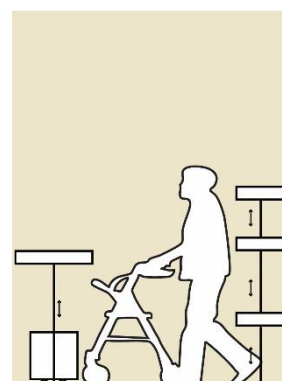
Vaskemaskinehøjde der nemt kan justeres.

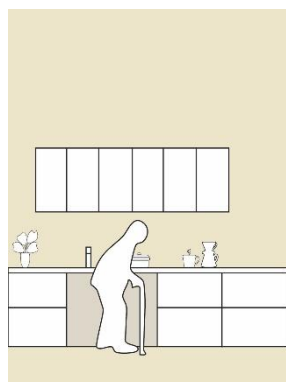
Hylde som støtter med placering af vaskekurv.

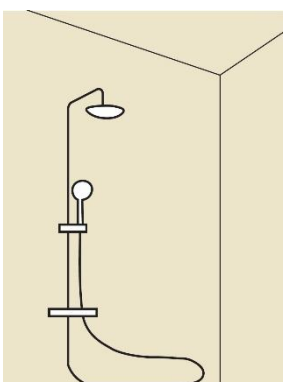
Ovnhøjde der nemt kan justeres.

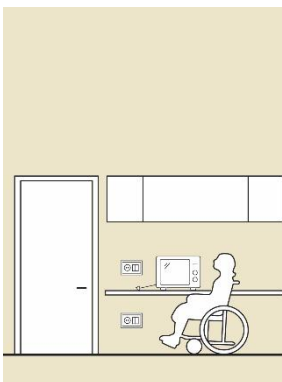
Justerbart inventar.

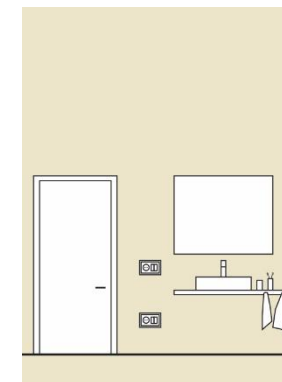
Et skab under vasken der nemt kan fjernes, hvis nødvendigt.

En lang bruseslange kan nå flere positioner.

EL-udtag i forskellige højder (køkken og toilet).

Behov for udvalg og justering 10*

Behov for udvalg afspejler at, én løsning ikke kan dække alles behov. Nogle gange er der brug for flere løsninger som tilgodeser forskellige behov.

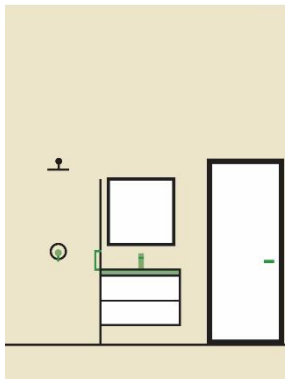
Behovet for justering dækker over inventarets placering. Køkkenet kan være svært at anvende, hvis bordhøjden ikke er tilpasset, eller skabe og hvidevarer er placeret uden for rækkehøjde. Det kan også være svært enten at nå op eller at bukke sig ned uden faldrisiko.

Ændringer i inventaret, som f.eks. at placere en vaskemaskine i selve boligen i stedet for i en kælder, eller at justerer højden, kan gøre det muligt for den ældre fortsat at varetage tøjvasken selv.

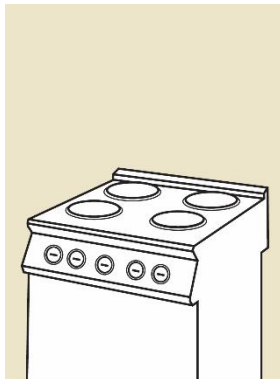
Udfordringerne og dermed behovet er ikke de samme for alle ældre, så mulighed for fleksibilitet i placering af inventar og hvidevare, så det er muligt at justere det til den enkelte, er derfor væsentligt.

Small

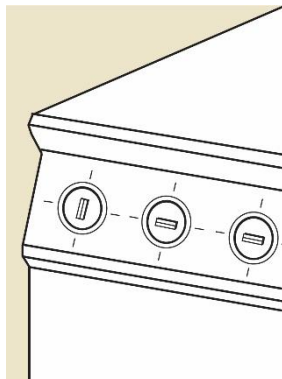
Kontrast & farve. Taktil/analog versus digital

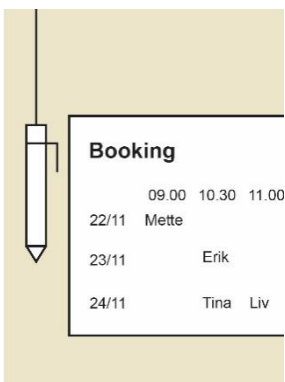
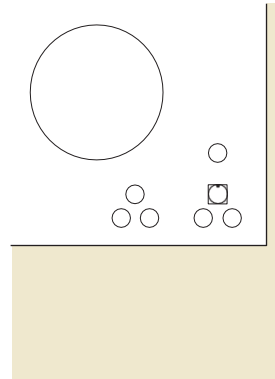
Brug af kontraster hjælper til at finde småting, hvis man ser dårligt.

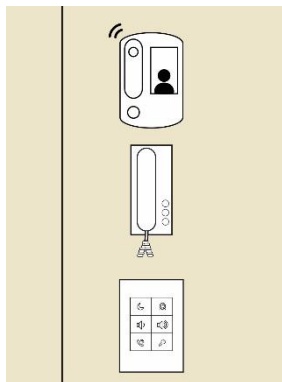
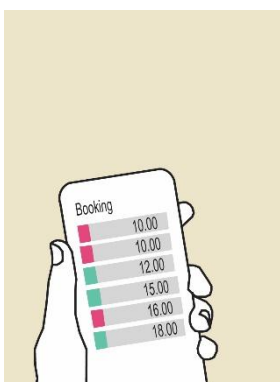
Forhøjede kogeplader kan nemt findes med hånden.

Komfur med drejeknapper kan mærkes og ses og kan være nemmere at bruge, hvis man ser dårligt eller er begyndende dement.

Forskellige bookingsystemer til f.eks. et fællesvaskeri, kan gøre det muligt for flere at bruge.

Et udvalg af dørtelefoner, kan øge brugbarheden for flere med forskellige behov.

Behov for udvalg og justering 10*

Behovet for et bredt udvalg afspejler, at én enkelt løsning sjældent kan dække alles behov. Derfor kræver situationen ofte flere løsninger, som tilgodeser forskellige behov.

Behov for designløsninger der taler til flere sanser 11*

Løsninger og information der aktiverer flere sanser samtidig, øger sandsynligheden for at modtageren kan bruge løsningen og forstå informationen.

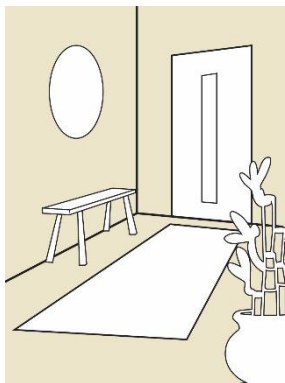
Specielt digitale displays kan være udfordrende, fordi de kun aktiverer synssansen. Så løsningen kan være at:

- Inventar og hvidevarer der kan anvendes med følesans og synssans
- Information man kan ses, høres og føles
- Omtanke ved skrifttype og størrelse, signalfarver, kontrastfarve og ikoner.

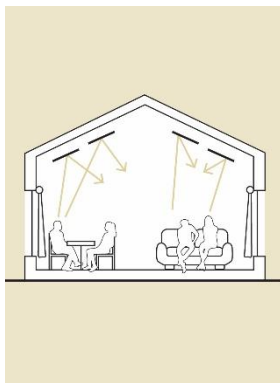
Medium

Medium

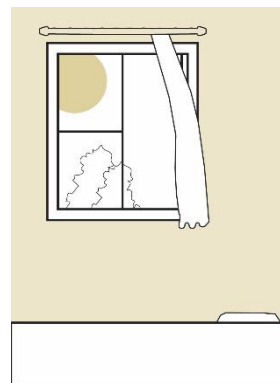
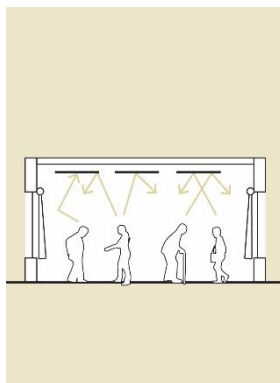
Tilstrækkelig plads, akustik, dagslys, kunstlys, klima, jævn overflade

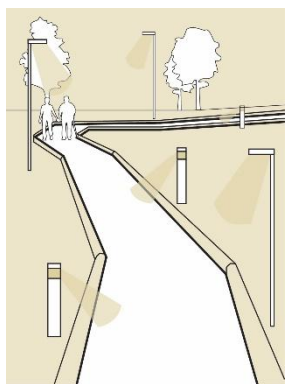
I en entré betyder tilstrækkelig plads, at der er komfortabelt rum til aktiviteter som at sidde og tage sko på og til at tage imod gæster.

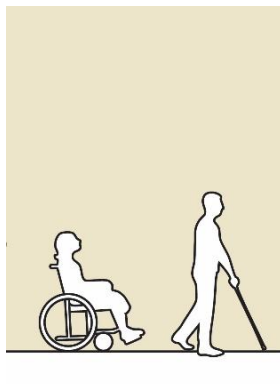
God akustik f.eks. ved hjælp af gardiner og akustikregulering i boligen og i fællesfaciliteter støtter op om samtaler og deltagelse sociale fællesskaber.

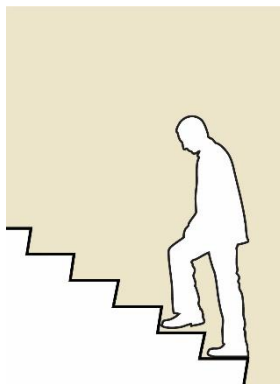
Nye og større vinduer giver forbedret dagslysindfald, en højere termisk kvalitet og er nemme at rengøre.

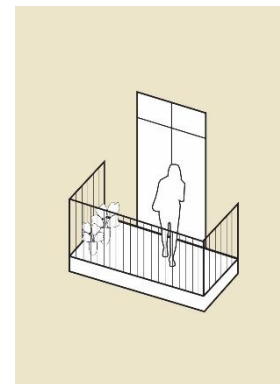
Stier i udeområdet der er gode at færdes på med belysning der både giver overblik og angiver retning.

Jævne og faste overflader inde og ude.

God trappeforhold.

Plads og mulighed for at komme ud i det fri luft.

Behov for komfort 6*

Komfort har stor betydning for hvilke aktiviteter man har glæde af.

Der er flere måder hvorpå komfort har indflydelse på følelsen af velvære.

Fokusområder indenfor komfort:

Pladsforhold, dagslysforhold, kunstig belysning, lydforhold, lugtforhold, temperatur, rengøringsvenlige forhold.

Komfort har en tæt forbindelse med tryghed og rummelighed behøver.

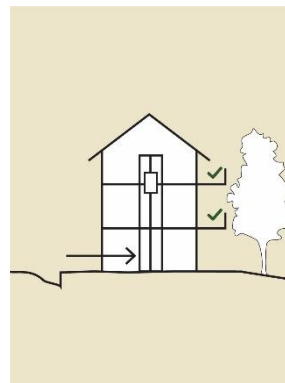
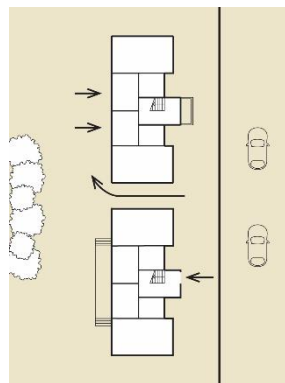
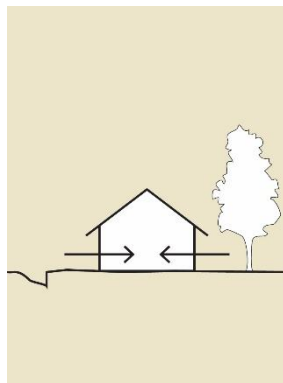
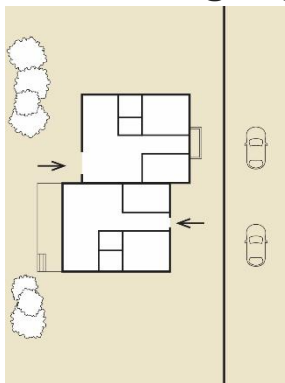
Behov for rummelighed 9*

Rummelighed betyder i denne sammenhæng tilstrækkelig plads til f.eks. hjælpemidler, arbejdsplads til plejepersonale, opbevaring til tøj, bøger og isenkram, et opvarmet skur eller loftrum til at opbevare sine ejendele eller et ekstra værelse til overnattende gæster.

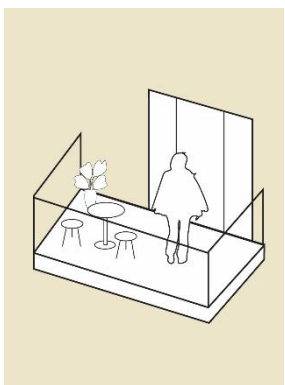
Rummelighed i bad og køkken kan sikre at det er muligt at justere indretningen, hvis der opstår behov for en kørestol, rollator eller hjælp fra plejepersonale og det er således knyttet til behovet for justering.

Medium

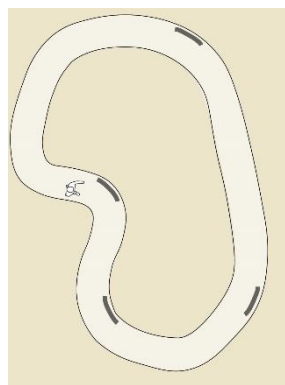
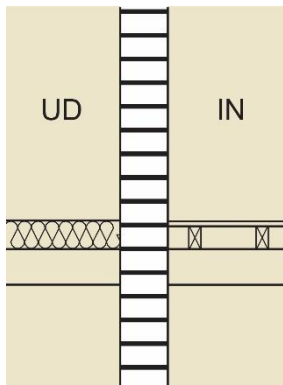
Barrierfri adgang

Kommunen sørger ofte kun for én niveaufri adgangsmulighed til boligen, hvilket typisk er hoveddøren. Beboere med behov for niveaufrihed kan derfor have udfordringer med at komme ud på en terrasse, altan eller have.

Let adgang til uderum er vigtigt, da det er afgørende for livskvalitet.

En rund-gåtur i udeområdet haven der er sikkert indrettet til ældre med demens.

Behov for barrierefri forhold der er positivt udfordrende 7*

Barrierefri forhold gør at man kan tilgå og bruge sin bolig, komme ud og leve et aktivt liv, det understreges af både de ældre og af fagpersonalets udsagn.

Det vigtige er at man bevarer selvstændighed og sikkerhed. I denne sammenhæng er fleksibilitet en vigtig tilgang hvor beboeren løbende har mulighed for justering af og i bolig/område.

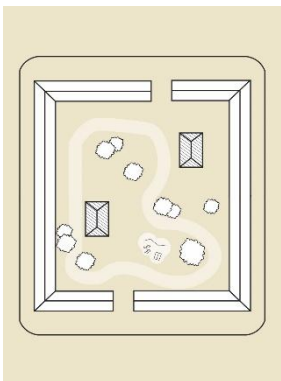
Fokusområder indenfor barrierefri forhold der er positivt udfordrende:

- Trapper og trin
- Gelænder
- Hvilemuligheder
- Tunge døre
- Høje dørtrin
- Smalle døråbninger

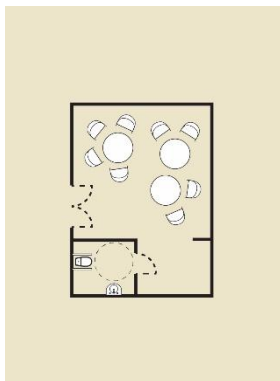
En rund-gåtur i baghaven/bolignære uderum betragtes også som afgørende for livskvaliteten

Medium

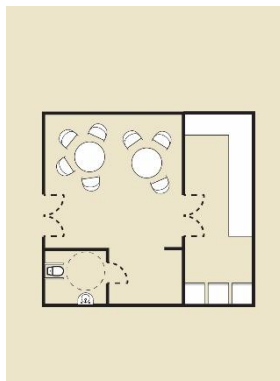
Fællesfaciliteter af forskellig type

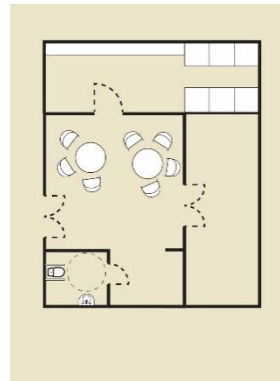
Fællesrum ude og inde med aktiviteter, et neutralt sted at mødes.

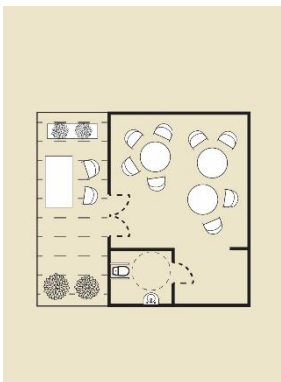
Endnu bedre med gode adgangsforhold for at alle.

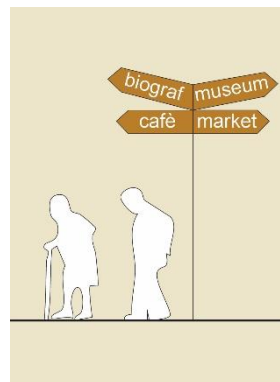
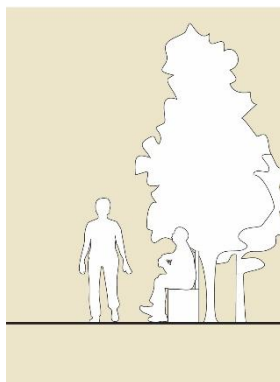
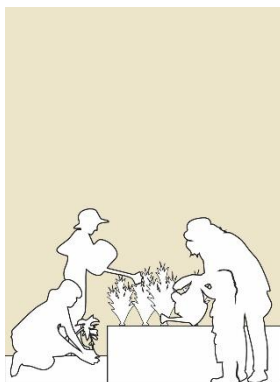
Forskellige aktiviteter og funktioner som hobbyrum, værksted, vaskeri, depot kan understøtte uforpligtende møder.

Udendørsaktiviteter i fællesskab, udnyttede grønne områder

Fælles udendørs aktivitetsmuligheder: fælleshus med terrasse, urtehave i forskellig højde, stier med hvilesteder med bænke, mødesteder i nærområdet.

Behov for fællesskab 1*

Fællesskab og deltagelse i aktiviteter styrker følelsen af tilhørsforhold og formål. Social kontakt kan desuden føre til venskaber og skabe følelsesmæssig støtte i hverdagen – og dermed bidrage til en højere livskvalitet over tid.

Behov for støttende netværk 2*

Støtte og hjælp fra andre mennesker er også et centralt tema blandt ældre, som et grundlæggende behov. Derfor er det vigtigt at der er steder, hvor man kan lære sine naboer og andre i lokalsamfundet at kende.

Behov for grønne områder 5*

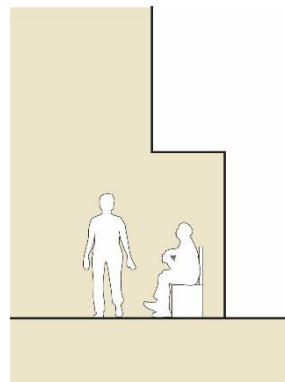
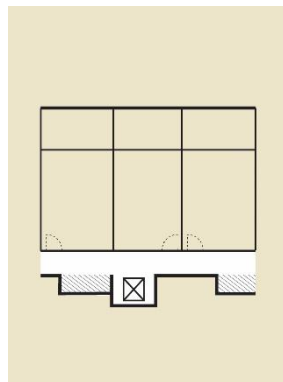
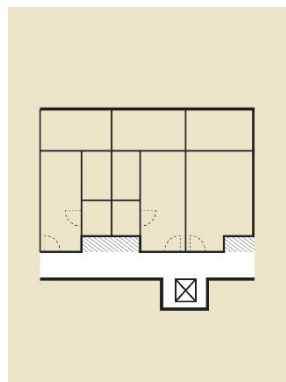
At være i kontakt med naturen støtter op om fysisk og mental sundhed og det kan kobles mulighed for deltagelse i sociale fællesskaber.

Fokusområder indenfor grønne områder:

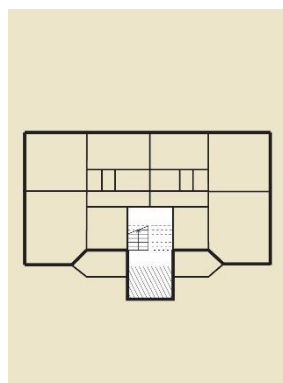
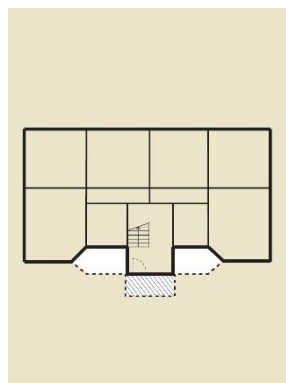
- Fysisk tilgængelig altan, terrasse, have, grønt område
- Tryghedsskabende elementer såsom belysning og mulighed for overblik
- Individuelle og/eller fælles udendørs aktivitetsmuligheder

Medium

Mødested: balkon i fælles gang, indhakke, halvtag, repos og små haver

Uforpligtende mødesteder kan understøtte interaktion mellem naboer og styrke fællesskabet. Dette kan gøres ved at etablere nye opholdszoner i gangzoner eller optimere eksisterende opholdsområder, både inde og ude.

Overvej om der er muligheder omkring trappen eller andre adgangsforhold eller kantzoner omkring boligen.

Behov for fællesskab 1* og støttende netværk 2*

Fællesskab og netværk kan understøttes af udformningen af de fysiske rammer.

Mindre indgreb eller tilføjelse/justering af indretning kan skabe uforpligtende mødesteder som kan både være indendørs eller udendørs. (**Behov for grønne områder 5***)

Steder hvor naboskab kan finde sted.

De mødesteder er muligvis allerede i bebyggelse, men skal måske blot indrettes og suppleres med små forbedringsprojekter eller møbler

Vedrørende boligens **kantzoner***:

Plads til ophold i og omkring den fælles ankomstzone understøtter godt naboskab

Altaner og vinduer kan skabe en forlængelse af den private stemning ud i fællesarealerne, hvilket øger trygheden.

Gode kantzoner i stueetagen kan skabe liv langs bygningen, som aktiverer udearealerne og giver muligheder for spontane møder

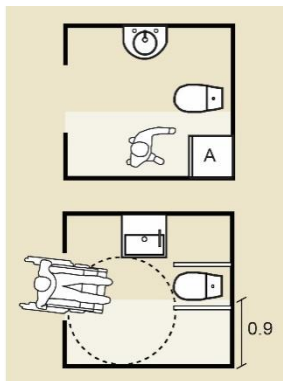
* Hvordan skaber vi sociale renoveringer, der forebygger ensomhed?

www.socialrenovering.dk

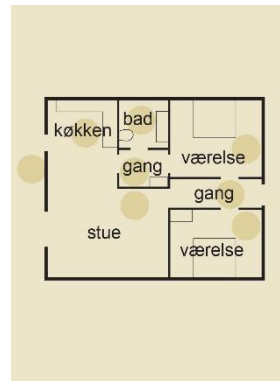
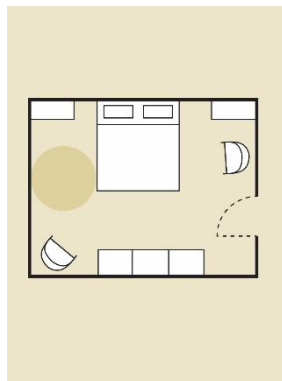
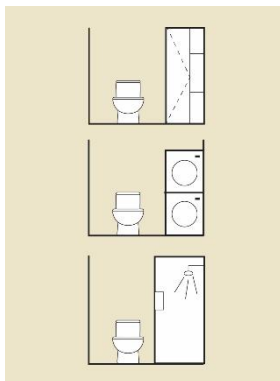
Large

Large

Rummelighed og fleksibilitet i rum og bolig

Når man renoverer boligens disponering, bør man sikre fleksibilitet ved at forberede plads til f.eks. kørestol eller arbejdsplads til hjemmepleje i de vigtigste rum. Indtil denne plads er relevant, kan den bruges til andre ting (vaskesøjle, skab mv.).

Behov for rummelighed 9*

Rummelighed betyder i denne sammenhæng tilstrækkelig plads til f.eks. hjælpemidler, arbejdsplads til plejepersonale, opbevaring til tøj, bøger og isenkram, et opvarmet skur eller loftrum til at opbevare sine ejendele eller et ekstra værelse til overnattende gæster.

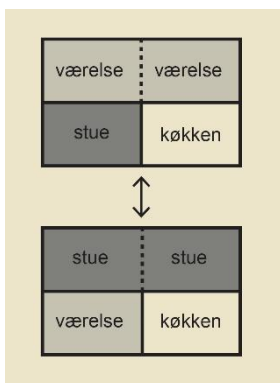
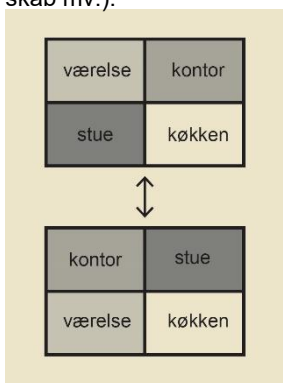
Rummelighed i bad og køkken kan sikre at det er muligt at justere indretningen, hvis der opstår behov for en kørestol, rollator eller hjælp fra plejepersonale og det er således knyttet til behovet for justering.

Behov for udvalg og justering 10*

I boligen kan justering muliggøre fleksibilitet i indretning og anvendelsesmuligheder af boligens rum så de samme rum kan bruges forskelligt afhængig behov. F.eks. give mulighed for at have overnattende gæster eller et hvilerum, hvis man har en bekendt, som har brug for en pause under besøget.

Mulighed for at have et soveværelse hvor der, hvis nødvendigt kan være plads til plejepersonalet.

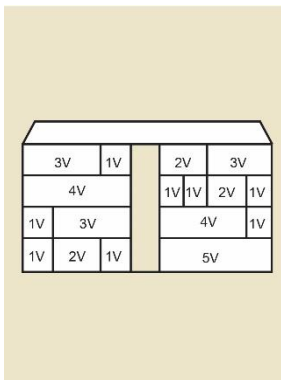
Mulighed for at slå rum sammen, så der er plads til en fødselsdagsfest til hele familie

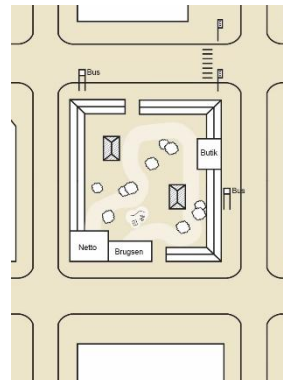
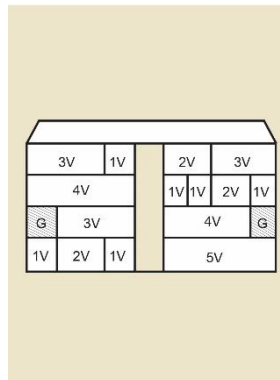
Fleksibelt layout. Tilpasning af antal rum efter behov. Lette væg giver fleksibilitet og mulighed for at ændre boligens indre disponering og dermed øge brugbarhed over tid.

Large

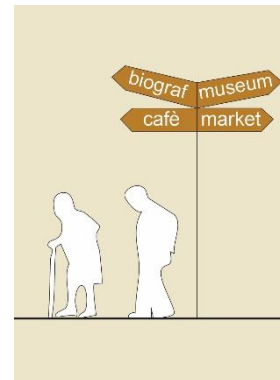
Fleksibilitet i bygning og i område. Udvalg

En variation af i lejlighedstyper og størrelser indenfor den samme afdeling, sikre valgmuligheder hvis man gerne vil downsize. Gæstehus eller opbevaringsmuligheder i afdelingen er også en måde at skabe ekstra fleksibel plads.

God transport og butikker i området/ mange faciliteter i nærområdet.

Behov for udvalg og justering 10*

Behovet for fleksibilitet dreje sig om udvalget af boliger og om boligens udformning. Hvis der er forskellige boligtyper at vælge imellem i samme bebyggelse, er fordelen, at selvom beboerens behov og/eller økonomiske situation har ændret sig, så kan man blive i området og bibeholde sit netværk og sociale liv.

Behov for faciliteter i nærområdet 4*

De ældre fortæller om den betydning af gode faciliteter i nærområdet har for, om de kan klare indkøb, om de får bevæget sig, kommer ud blandt andre og deltager i sociale aktiviteter. Disse faciliteter spiller en vigtig rolle i at modvirke ensomhed, styrke sociale relationer og fremme selvstændighed. Når faciliteterne er tilgængelige, øges chancen for, at de ældre kommer ud.

Behov for fællesskab 1* og støttende netværk 2* (Vedrørende boligens kantzoner*)

Mulighed for overnattende gæster understøtter de nære, sociale relationer.

Fællesarealer med forskellige funktioner understøtter en levende afdeling og skaber derfor tryghed.

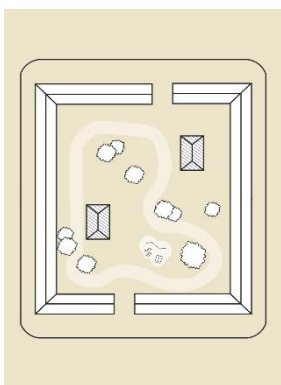
Udearealer, der giver plads til varierede aktiviteter, bliver brugt oftere og af flere.

Gode fælleslokaler understøtter en fælles identitet i afdelingen.

Praktiske fællesfunktioner skaber flere sociale netværk på kryds og tværs af beboergrupper.

* Hvordan skaber vi sociale renoveringer, der forebygger ensomhed?

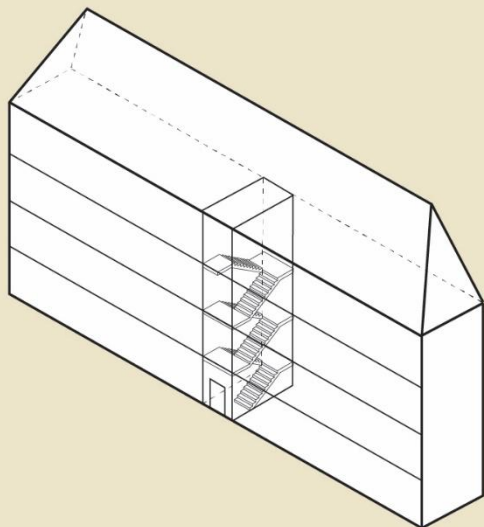
www.socialrenovering.dk

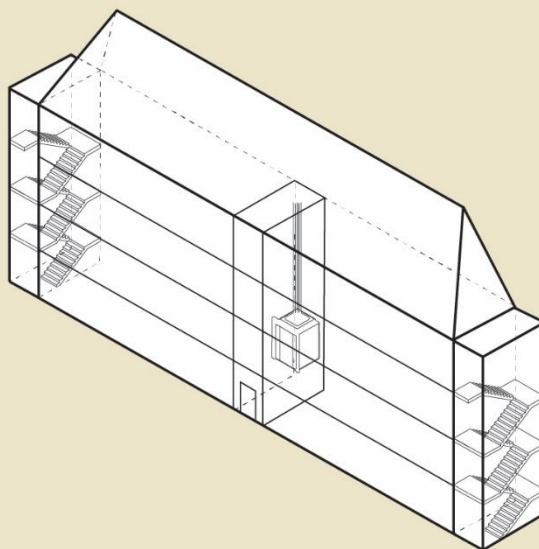
Gæstehus og andre funktioner i gården.

Large

Strategisk renovering elevator/trappe

Gode trappeforhold med en trappe som ikke er for stejl og med et godt forhold mellem stigning og grund sikrer brugbarhed også for dårligt gående.

Hvis et eksisterende trappetårn har en udfordrende geometri som umuliggør en forbedring af trappeforholdene, kunne trappetårnet bruges som elevatorskakt, og nye, gode trapper tilbygges.

Behov for komfort 6*

Komfort har stor betydning for hvilke aktiviteter man har glæde af.

Der er flere måder hvorpå komfort har indflydelse på følelsen af velvære.

Fokusområder indenfor komfort:

Pladsforhold, dagslysforhold, kunstig belysning, lydforhold, lugtforhold, temperatur, rengøringsvenlige forhold.

Komfort har en tæt forbindelse med tryghed og rummelighed behøver.

Behov for barrierefrie forhold der er positivt udfordrende 7*

En elevator kan give tilgængelighed og tryghed og en komfort som er brugbar for mange andre end ældre beboere.

Samtidig er der sundhedsfordele ved f.eks. at tage trappen i stedet for elevatoren, skulle løfte benene over et dørtrin eller rejse sig uden brug af støttegreb. Man kan derfor tale om en balance mellem udfordring og støtte der vil flytte sig i takt med at beboeren bliver ældre.

Anvendelse baseret på renoverings fokus

Anvendelse baseret på renoveringens fokus

Denne del af kataloget indeholder tiltag, som kan implementeres i eksempelvis et køkken med det formål at tilgodese ældres behov fra forskellige perspektiver.

FOKUS:

- NÆROMRÅDET OG ADGANG TIL GRØNNE UDERUM
- ADGANG
- TRAPPER
- KØKKEN
- TOILET
- SOCIALLIV UDENDØRS
- SOCIALLIV INDENDØRS
- VARIERENDE TILTAG

Temaer om ældres behov for at kunne blive i egen bolig

Behov for fællesskab 1*

Fællesskab og deltagelse i aktiviteter styrker følelsen af tilhørsforhold og formål. Social kontakt kan desuden føre til venskaber og skabe følelsesmæssig støtte i hverdagen – og dermed bidrage til en højere livskvalitet over tid.

Behov for støttende netværk 2*

Støtte og hjælp fra andre mennesker er også et centralt tema blandt ældre, som et grundlæggende behov. Derfor er det vigtigt at der er steder, hvor man kan lære sine naboer og andre i lokalsamfundet at kende.

*** Hvordan skaber vi sociale renoveringer, der forebygger ensomhed?**

www.socialreovering.dk

Behov for tryghed 3*

Det handler om at føle sig sikker i sin bolig og kunne bevæge sig sikkert rundt ind og ud. Jo mere tryk man føler sig, desto bedre muligheder har man for at udfolde sig mentalt, socialt og fysisk.

Behov for faciliteter i nærområdet 4*

De ældre fortæller om den betydning af gode faciliteter i nærområdet har for, om de kan klare indkøb, om de får bevæget sig, kommer ud blandt andre og deltager i sociale aktiviteter. Disse faciliteter spiller en vigtig rolle i at modvirke ensomhed, styrke sociale relationer og fremme selvstændighed. Når faciliteterne er tilgængelige, øges chancen for, at de ældre kommer ud.

Behov for grønne områder 5*

At være i kontakt med naturen støtter op om fysisk og mental sundhed og det kan kobles mulighed for deltagelse i sociale fællesskaber.

Fokusområder indenfor grønne områder:

- Fysisk tilgængelig altan, terrasse, have, grønt område
- Tryghedsskabende elementer såsom belysning og mulighed for overblik
- Individuelle og/eller fælles udendørs aktivitetsmuligheder

Behov for komfort 6*

Komfort har stor betydning for hvilke aktiviteter man har glæde af.

Der er flere måder hvorpå komfort har indflydelse på følelsen af velvære.

Fokusområder indenfor komfort:

Pladsforhold, dagslysforhold, kunstig belysning, lydforhold, lugtforhold, temperatur, rengøringsvenlige forhold.

Komfort har en tæt forbindelse med tryghed og rummelighed behøver.

Behov for barrierefrie forhold der er positivt udfordrende 7*

En elevator kan give tilgængelighed og tryghed og en komfort som er brugbar for mange andre end ældre beboere.

Samtidig er der sundhedsfordele ved f.eks. at tage trappen i stedet for elevatoren, skulle løfte benene over et dørtrin eller rejse sig uden brug af støttegreb. Man kan derfor tale om en balance mellem udfordring og støtte der vil flytte sig i takt med at beboeren bliver ældre.

Behov for manuel støtte 8*

Greb og håndlister er støtte, som tilbyder stabilitet og sikkerhed, når de er godt fastmonterede.

Greb kan være en god hjælp der kan give både mestringsevne og tryghed især de steder hvor balance og styrken udfordres.

Håndlister i begge sider af et trappeløb er et lille indgreb der kan betyde meget.

Behov for rummelighed 9*

Rummelighed betyder i denne sammenhæng tilstrækkelig plads til f.eks. hjælpemidler, arbejdsplads til plejepersonale, opbevaring til tøj, bøger og isenkram, et opvarmet skur eller loftrum til at opbevare sine ejendele eller et ekstra værelse til overnattende gæster.

Rummelighed i bad og køkken kan sikre at det er muligt at justere indretningen, hvis der opstår behov for en kørestol, rollator eller hjælp fra plejepersonale og det er således knyttet til behovet for justering.

Behov for udvalg og justering 10*

Behovet for fleksibilitet dreje sig om udvalget af boliger og om boligens udformning. Hvis der er forskellige boligtyper at vælge imellem i samme bebyggelse, er fordelene, at selvom beboerens behov og/eller økonomiske situation har ændret sig, så kan man blive i området og bibeholde sit netværk og sociale liv.

Behov for udvalg afspejler at, én løsning ikke kan dække alles behov. Nogle gange er der brug for flere løsninger som tilgodeser forskellige behov.

Behov for designløsninger der taler til flere sanser 11*

Løsninger og information der aktiverer flere sanser samtidig, øger sandsynligheden for at modtageren kan bruge løsningen og forstå informationen.

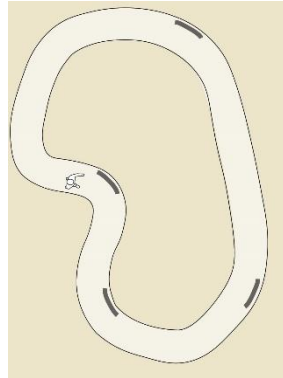
Specielt digitale displays kan være udfordrende, fordi de kun aktiverer synssansen. Så løsningen kan være at:

- Inventar og hvidevarer der kan anvendes med følesans og synssans
- Information man kan ses, høres og føles
- Omtanke ved skrifttype og størrelse, signalfarver, kontrastfarve og ikoner.

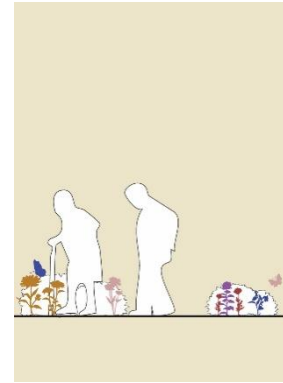
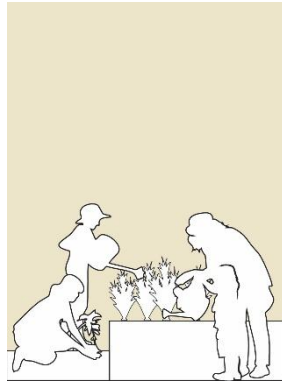
Stier i udeområdet er gode at færdes på med belysning der både giver overblik og er retningsgivende.

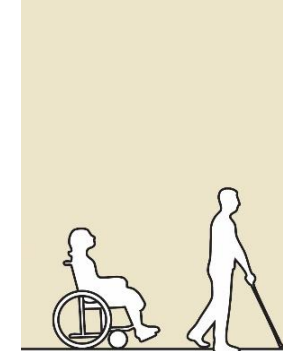
En rund-gåtur i udeområdet, der er sikkert indrettet til ældre med mild demens.

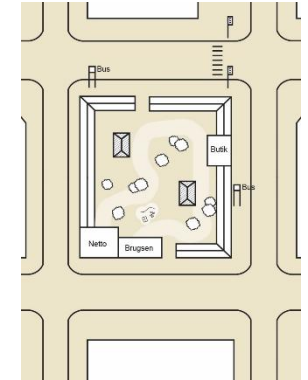
Fælles udendørs aktivitetsmuligheder, urtehave i forskellig højde med små steder af særlig sanselig karakter.

Stierne er faste og jævne.

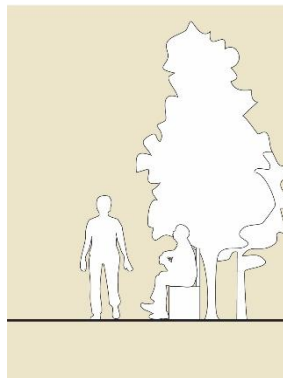
Services (f.eks. indkøb, læge, apotek mv.) i nærområdet.

NÆROMRÅDET & ADGANG TIL GRØN

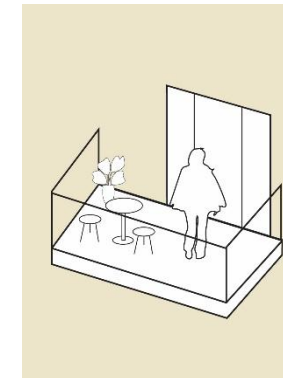
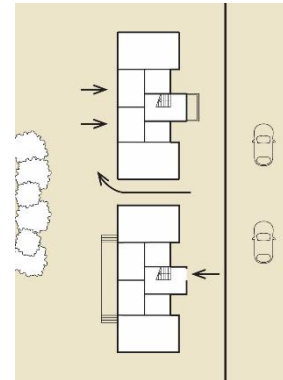
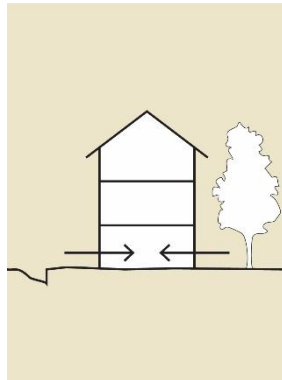

Forskellige former for kantzoner skaber forbindelse mellem naboer.

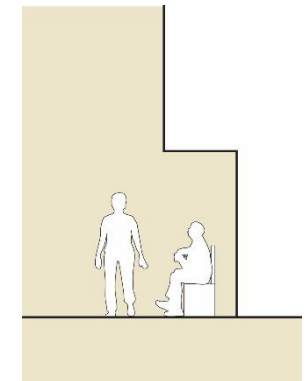

Gårdmiljø og stier med hvilepladser.

For at sikre nemmere adgang til det grønne område er mindst én indgang indrettet med niveaufri adgang og gerne flere.

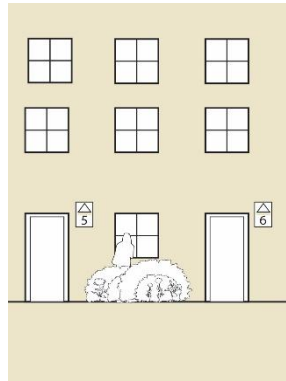

Let adgang til uderum/altan er vigtigt da det er afgørende for livskvalitet.

Overdækkede områder ved gangzoner med udendørs inventar kan skabe mulighed for ophold i al slags vejr.

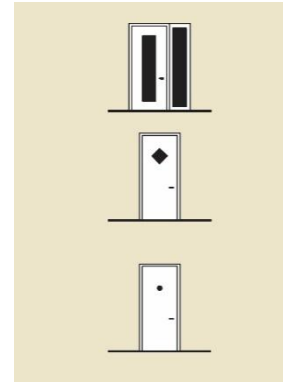
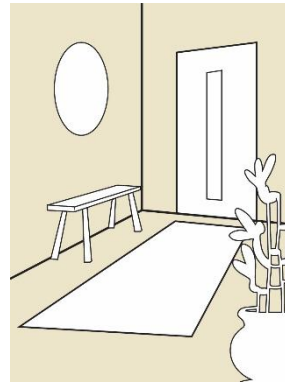
Indgang er tydeligt markeret med stort hus-nr. og belysning.

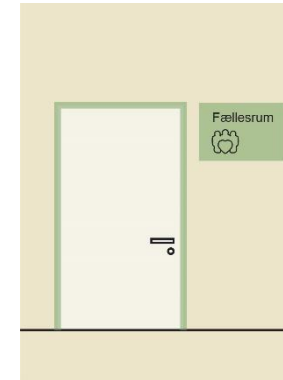
Skiltene er placeret, så de er lette at se og lokalisere.

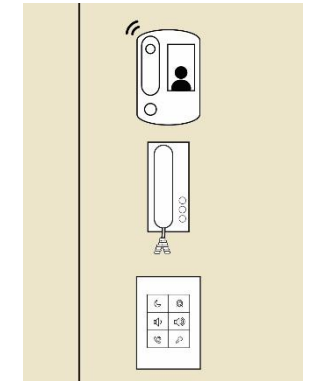
Rummelige entréer med indbyggede dørmåtter og glas i døren for kan give ekstra tryghed.

Skilte med farver, ikoner og stor skrift.

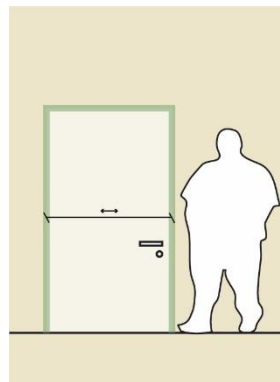
Et udvalg af dørtelefoner kan øge brugbarheden for flere med forskellige behov.

ADGANG

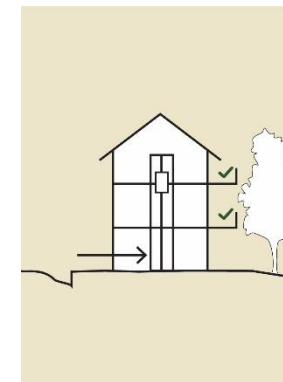
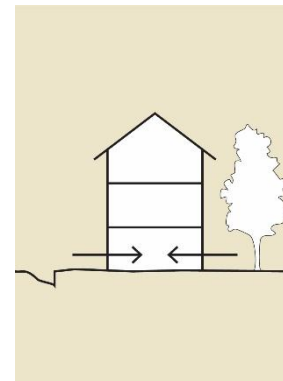
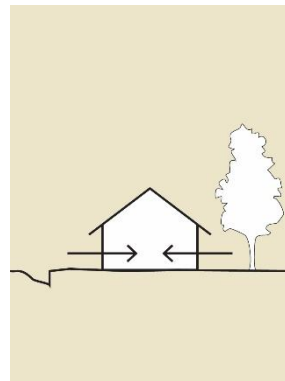

Parkeringsplads til rollatorer tæt ved indgangsdøren.

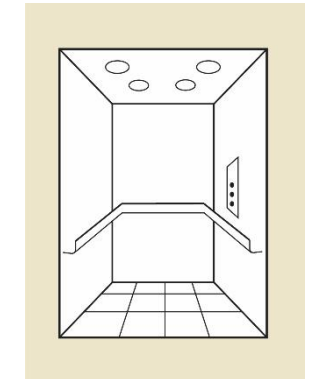

God passagebredde og letgående dør.

Rækkehuse eller stuelejligheder med mindst én niveaufri indgang og gerne flere.

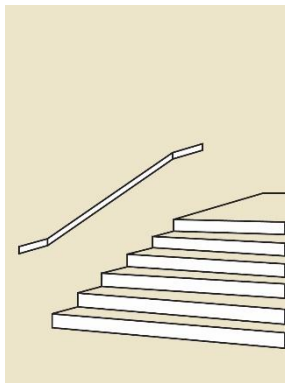

Elevator til alle etager.

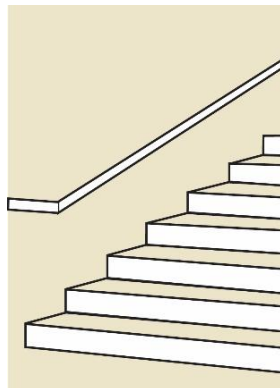

Elevatoren har en rummelig kabine, håndliste og moderne udstyr.

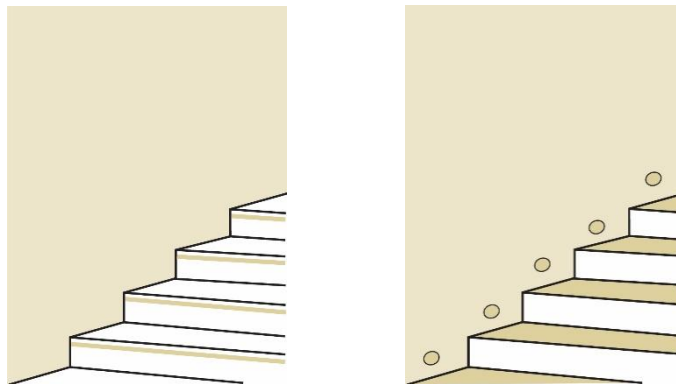
Håndlister med vandret afslutning som indikerer repos for beboere med nedsat syn.

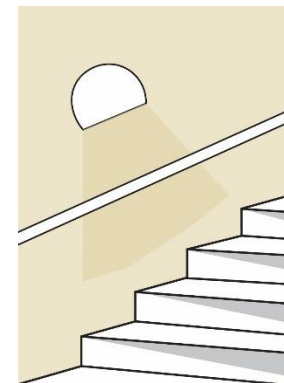
Kontrast mellem trappens trin og stødtrin for øge synlighed for beboere med nedsat syn.

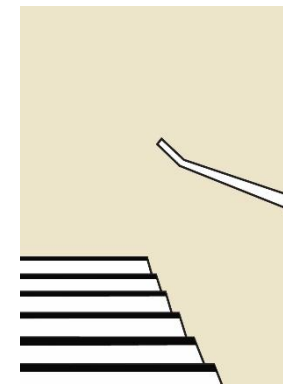
Trappens geometri markeret med sidebelysning.

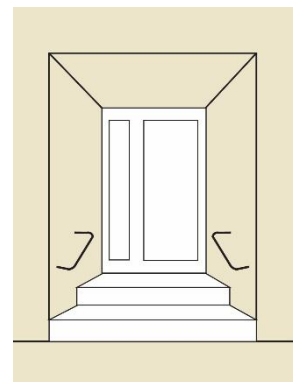
Stærk belysning på trappen.

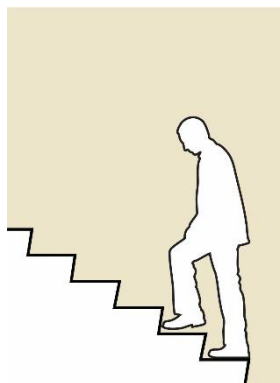
Trinfor kanter markeret stærkt lysere/mørkere end trinflade.

TRAPPER

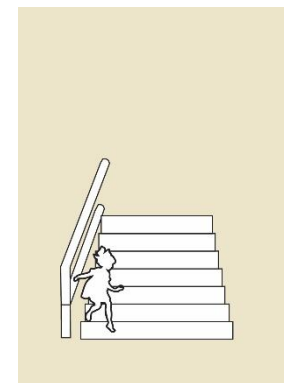
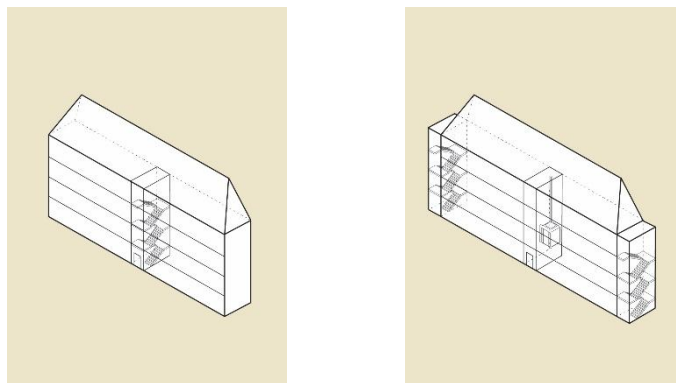

Greb i udendørs trappe.

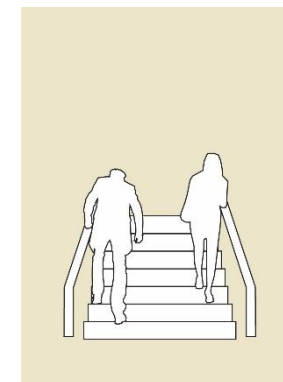

Trappe med et godt forhold mellem stigning og grund sikrer brugbarhed også for dårligt gående.

Hvis et eksisterende trappetårn har en udfordrende geometri som umuliggør en forbedring af trappeforholdene, kunne trappetårnet bruges som elevatorskakt, og nye, gode trapper tilbygges.

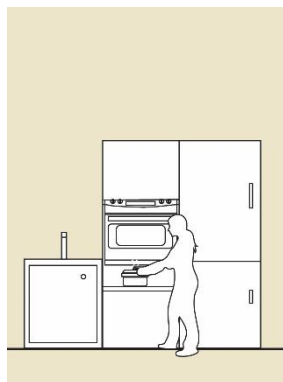
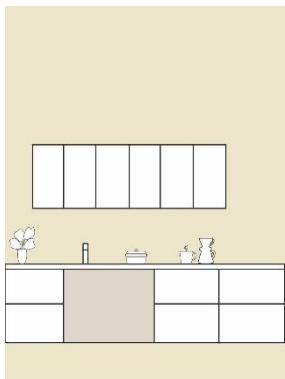

Håndliste i to højder.

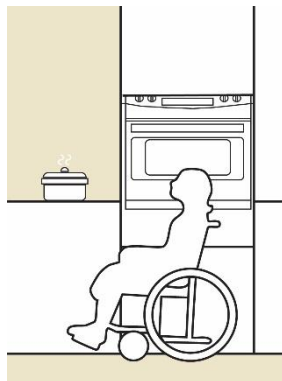

Håndliste i begge sider.

Forberede til nemt at fjerne skabe og etablere plads under køkkenbordet.

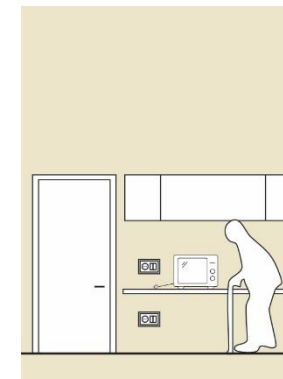
God plads ved eller under ovnen til at placere varme fade.
Mulighed for at justere inventarets højden.

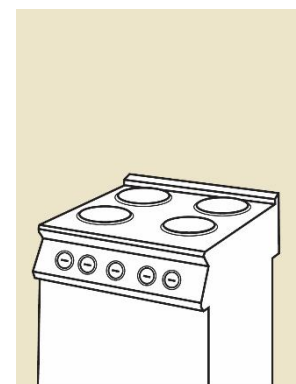
Ovnhøjde der nemt kan justeres.

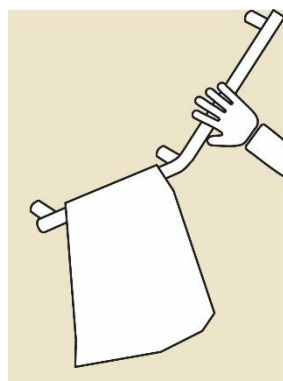
EL-udtag i forskellige højder.

KØKKEN

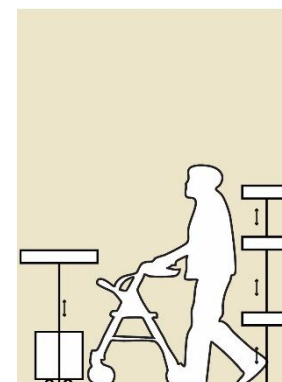
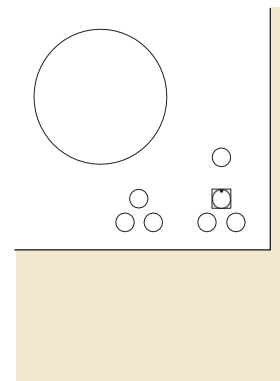
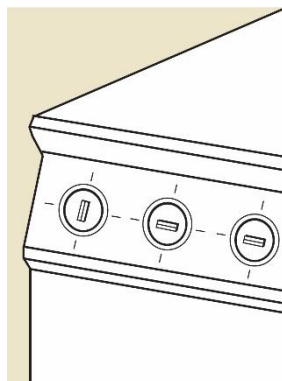

Forhøjede kogeplader kan nemt findes med hånden.

Alt inventar med god fastgørelse så de kan støtte balance og styrke.

Komfur med drejeknapper kan mærkes og ses og være nemmere at bruge hvis man ser dårligt eller er begyndende dement.

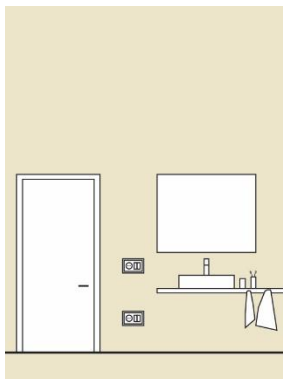

Justerbart inventar.

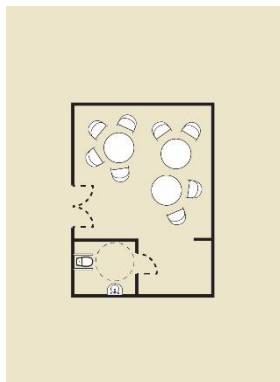

Nemt adgang til skabe fra siddende position.

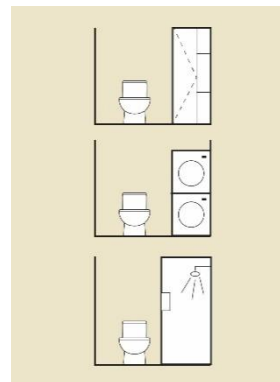
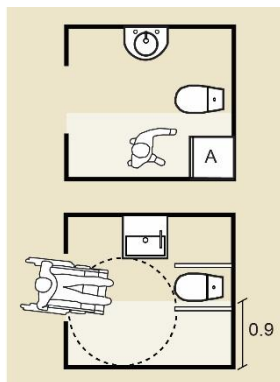
EL-udtag i forskellige højder.

Godt med et stort toilet i fællesfaciliteter.

Forberedt med plads til kørestol eller arbejdsplads til hjemmepleje. Ind til denne plads er relevant bruges til skab, vaskesøjle eller bruseniche.

Vaskemaskine i en højde der nemt kan justeres.

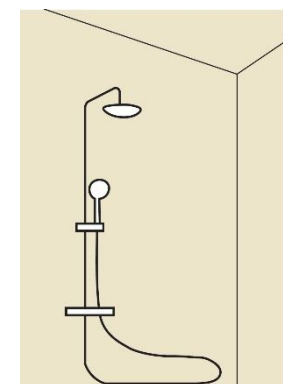
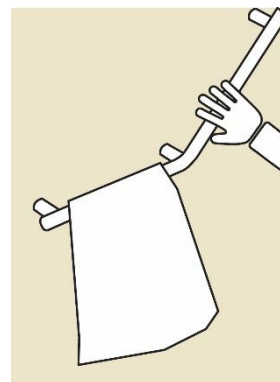
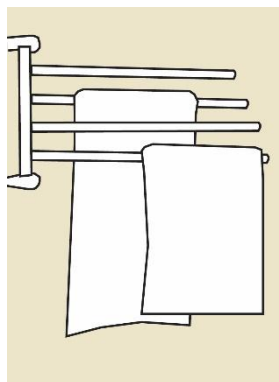

Hylde som støtter med placering af vaskekurv.

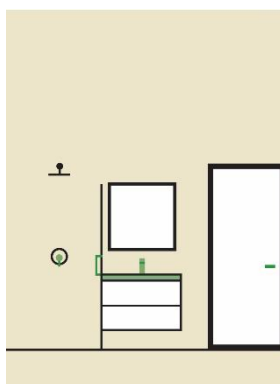
TOILET

Inventar med god fastgørelse kan støtte balance og styrke.

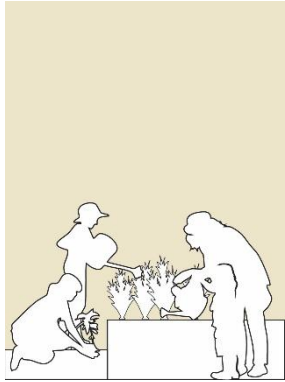

Justerbart inventar:
Lang bruseslange kan nå mange positioner.

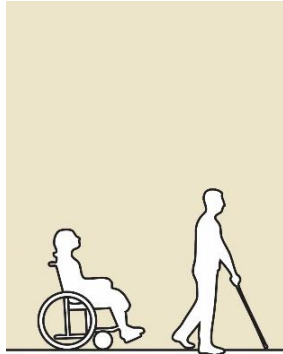
Brug af kontraster hjælper med at finde småting hvis man ser dårligt.

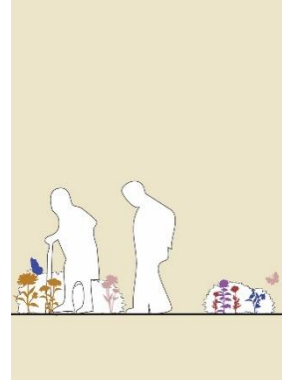
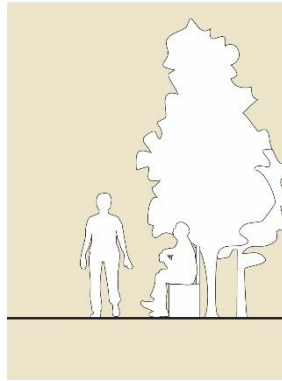
Fælles udendørs aktivitetsmuligheder.

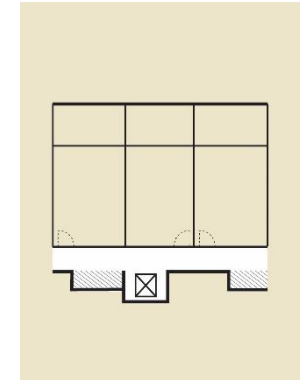
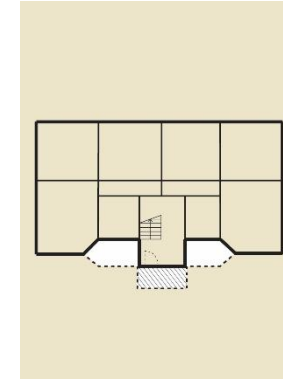
Behagelige stier for alle.

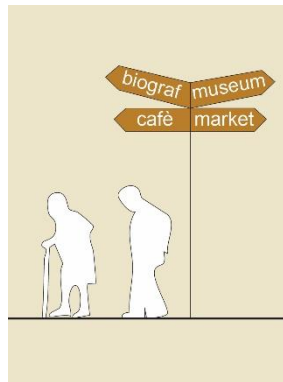
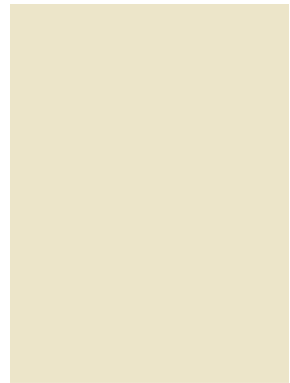
Etablering af et gårdmiljø med sanselige rum, der kan fremme fællesskabet og stimulere sanserne.

Uforpligtende mødesteder kan understøtte interaktion mellem naboer og styrke fællesskabet. Dette kan gøres ved at etablere opholdszoner i gangzoner eller optimere eksisterende opholdsområder.

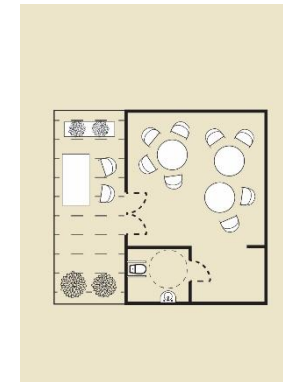
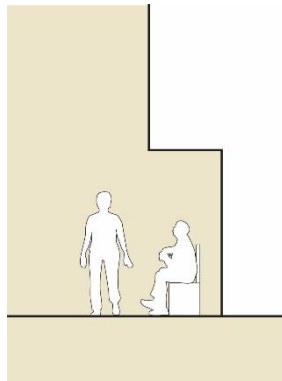

SOCIALLIV UDENDØRS

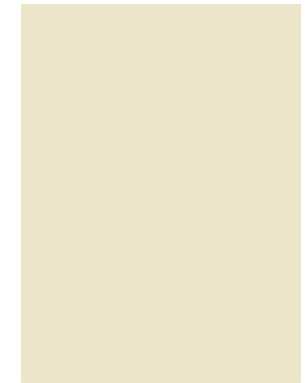

Et bredt udvalg af aktiviteter i området.

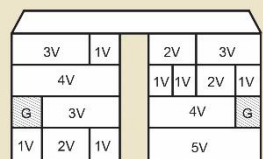
Etablering af udearealer som giver ramme til forskellige fællesskaber og kantzoner med både privat, semiprivat og offentlig grønne zoner.

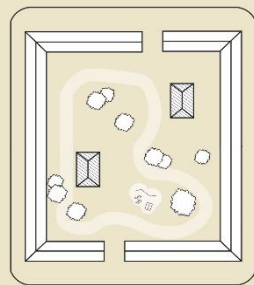
Fælleshuset m. terrasse, hvor beboerne kan mødes og nyde udendørs-arealerne.

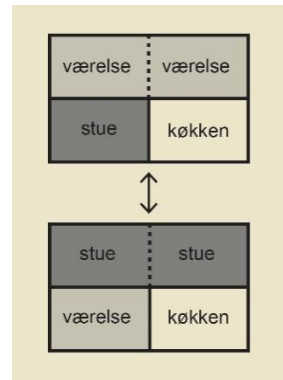
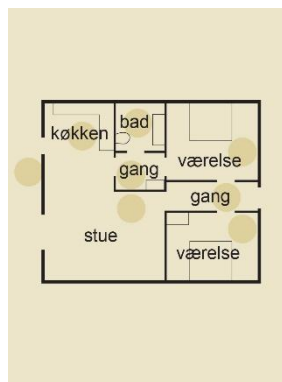
Variation af boligstørrelse, depot og evt. gæstefacilitet i afdelingen.

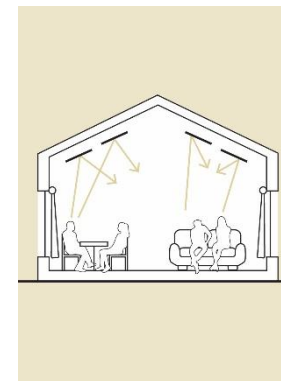
Gode og indbydende gæstefaciliteter i gården.

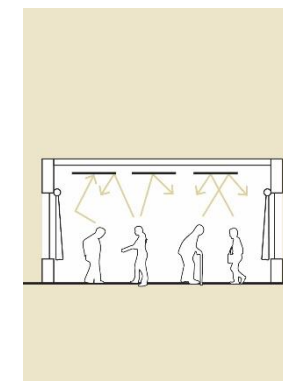
Det fleksible layout giver et rummeligt miljø med plads til gæster og mulighed for at tilpasse antallet af rum efter behov.

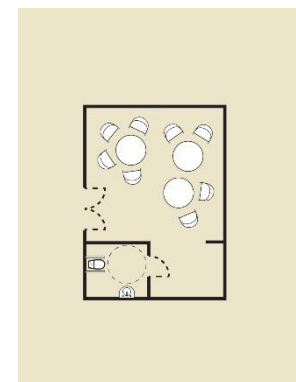
God akustisk ved hjælp af akustikpaneler i boligen støtter social deltagelse.

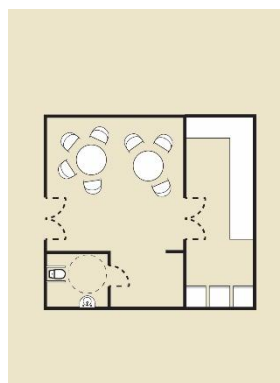
God akustisk ved hjælp af akustikpaneler i fællesfaciliteter støtter deltagelse i sociale fællesskaber.

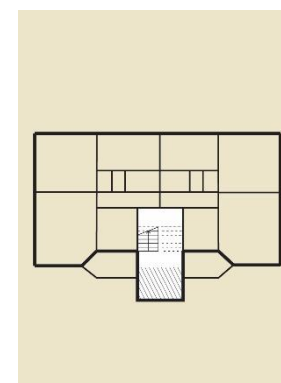
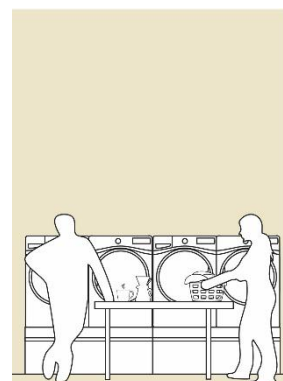
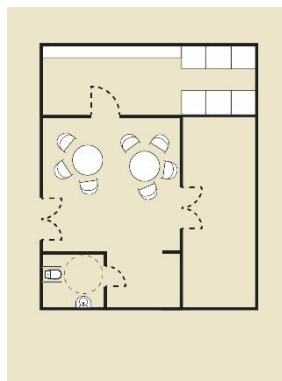
SOCIALLIV INDENDØRS

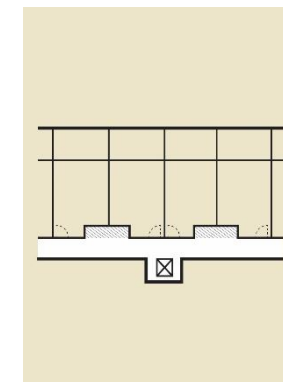
God adgang og godt stort toilet i forbindelse med fællesfaciliteter.

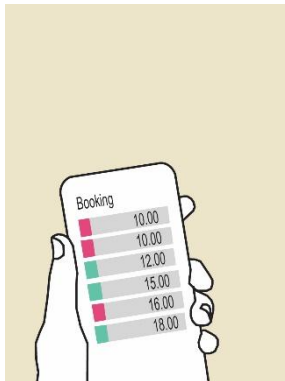
Forskellige aktiviteter og funktioner som hobbyrum, værksted, vaskeri og depot kan understøtte uforpligtende møder.

Uforpligtende mødesteder kan understøtte interaktion mellem naboer og styrke fællesskabet. Dette kan gøres ved at etablere opholdszoner i gangzoner eller optimere eksisterende opholdsområder.

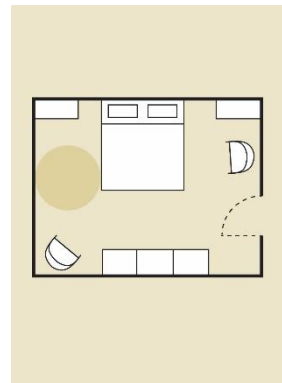
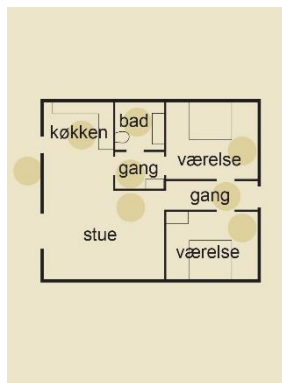

Forskellige bookingsystemer til f.eks. fællesvaskeri kan gøre det brugbart for flere.

Booking			
	09.00	10.30	11.00
22/11	Mette		
23/11		Erik	
24/11	Tina	Liv	

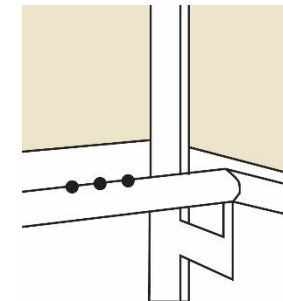
Rummelighed i alle rum, ikke kun på toilettet, gør det muligt at få hjælp eller bruge rollator eller kørestol.

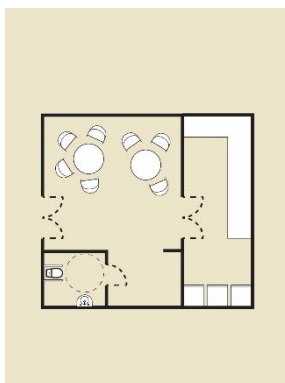
En variation af i lejlighedsstørrelser i den samme afdeling, sikrer man kan blive i afdelingen, hvis man gerne vil downsize.

3V	1V	2V	3V
4V		1V 1V	2V 1V
1V	3V		4V 1V
1V	2V	1V	5V

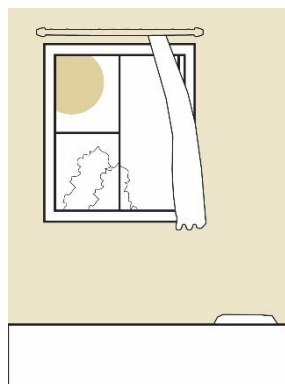
Taktil information om etage ved håndliste.

VARIERENDE TILTAG

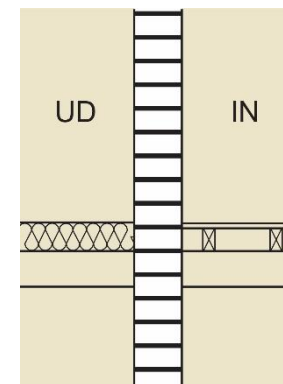
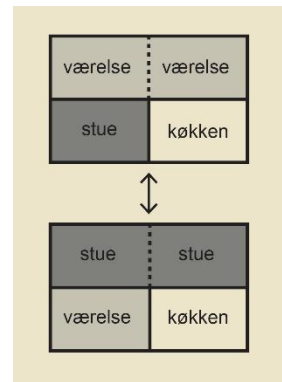
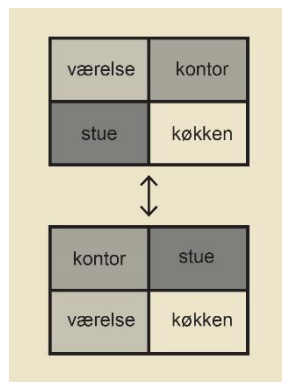

Mulighed for ekstra opbevaringsrum i boligen eller fællesrum hvis man er flyttet til noget mindre.

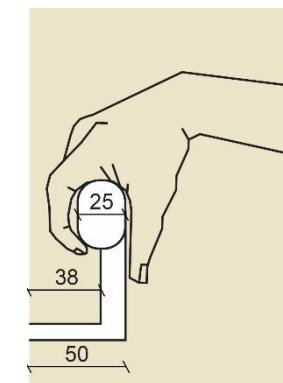

Nye og større vinduer med god lysforhold, termiske kvalitet og nemt at gøre rent.

Fleksibelt layout. Tilpasning af antal rum og størrelse efter behov.

Udfordrende detalje. Løsning at hæve gulvet for at etablere NFA.

Mindre men gribeegnet håndliste kan muliggøre håndliste i begge sider.

TAK